

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**ТЕХНОЛОГІЇ
ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА**

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи
для студентів спеціальності
186 "Видавництво та поліграфія"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2020**

УДК 655(07.034)
Т38

Укладач М. М. Оленич

Затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних систем і технологій.
Протокол № 2 від 10.09.2019 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Технології поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] :
Т38 методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" першого (бакалаврського) рівня / уклад. М. М. Оленич. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 44 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій і практичних занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), які допомагають студентам детально ознайомитися з технологіями поліграфічного виробництва, а також критерії оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими має володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 655(07.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2020

Вступ

Навчальна дисципліна "Технології поліграфічного виробництва" (ТПВ) належить до професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія".

Мета дисципліни "Технології поліграфічного виробництва" – надання студентам теоретичних, практичних і методичних рекомендацій, необхідних для вивчення і застосування технологій поліграфічного виробництва від оригіналу до готового виробу.

Завдання дисципліни – оволодіння навичками технологій поліграфічного виробництва взагалі та окремими технологічними ланцюжками.

Предмет дисципліни – вивчення теоретичних основ і практичних навичок технології поліграфічного виробництва.

Необхідність здобуття професійних знань із дисципліни ТПВ і успішного виконання подальших обов'язків спеціаліста та обмеженість навчального навантаження студента (зокрема аудиторного) спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" зумовлює потребу в позааудиторній самостійній роботі студентів у межах плану цієї дисципліни. Виконання завдань для позааудиторної самостійної роботи має забезпечити отримання студентами нових компетентностей у межах планової тематики, що розглядається на лекціях і практичних заняттях.

Отже основною метою позааудиторної самостійної роботи з дисципліни ТПВ є надання можливості розширення компетентностей студентів, які дозволять у подальшій практичній діяльності здійснювати вибір оптимального підходу до вибору передових поліграфічних технологій, оцінювати реальні затрати на випуск друкованої продукції, а також формулювати комплексний перелік заходів, спрямованих на покращання якості поліграфічної продукції.

Якщо врахувати характер і специфіку позааудиторної самостійної роботи (вид діяльності, яка дає можливість студенту без участі викладача здобути нові знання), слід зазначити, що ці методичні рекомендації складаються з плану-графіка та програми самостійної роботи, які дозволять студенту одержати загальні уявлення щодо характеру самостійної роботи і запланувати її виконання відповідно до індивідуального плану-графіка.

Методичні рекомендації передбачають опис кожного завдання для самостійної роботи (окрім дидактичного аналізу та визначення відповідних елементів) за такою технологією виконання:

вивчення та конспектування основних питань теоретичного матеріалу з рекомендованого списку літератури;

оформлення звіту з виконання завдання самостійної роботи і відповідей на контрольні запитання;

здавання самостійного завдання викладачеві.

Виконання завдань для самостійної роботи з навчальної дисципліни ТПВ оцінюється такими критеріями:

завдання виконане якісно з повним урахуванням вимог;

наявність та повнота розгляду ключових слів і понять предметної сфери завдання;

логічність і чіткість викладеного матеріалу та його відповідність структурі в завданні змістового елементу;

обґрунтування і наявність конкретних висновків студента;

ілюстрування опрацьованого матеріалу, наведення студентом власних прикладів (графіків, малюнків, таблиць);

якість оформлення і кількість використаних джерел літератури.

Зворотний зв'язок між студентом і викладачем для перевірки виконання самостійної роботи і отримання оцінки відповідей студента з урахуванням усіх зазначених критеріїв ведеться двома способами:

1. Безпосередньою подачею матеріалів у друкованому вигляді.

2. За допомогою електронної пошти.

Під час оцінювання самостійної роботи слід приділити увагу своєчасності здавання виконаної роботи викладачеві згідно з графіком навчального процесу. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Компетентності студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія"

У результаті вивчення навчальної дисципліни "Технології поліграфічного виробництва" у студента формуються такі компетентності:

знати:

терміни і термінологію, які використовуються в поліграфічній сфері;
основні види і способи друку;

етапи випуску поліграфічної продукції;

технологію виготовлення друкарських форм класичних способів друку;

загальне поняття про друкарський процес;

основні види друкарського обладнання залежності від способу друку;

показники якості друку і фактори, які на них впливають;

загальні поняття про комп'ютерно-видавничі системи (КВС) і програмне забезпечення, введення і виведення інформації;

новітні технології в галузі офсетного друку;

види оздоблення поліграфічної продукції;

вміти:

класифікувати основні види і способи друку;

класифікувати спеціальні види друку;

давати порівняльну характеристику основних способів друку у взаємозв'язку з етапами випуску продукції;

організувати та економічно і ефективно планувати технологічні процеси виготовлення поліграфічної продукції;

підготувати необхідні матеріали відповідно до технологічного процесу;

оцінити якість виготовленої поліграфічної продукції;

на основі спеціальної літератури визначити пріоритети розвитку видавничого-поліграфічних технологій.

Опанування дисципліною можливе виключно за умови виконання завдань не лише на заняттях, але й виконання самостійної роботи за темами.

Технології поліграфічного виробництва є продуктивною силою поліграфічної галузі й інструментом для виготовлення якісної поліграфічної продукції, а також створюють сприятливі умови для введення автоматизації, комп'ютеризації поліграфічних технологій, інноваційних рішень у розвитку як видавничих, так і поліграфічних процесів.

Ця навчальна дисципліна дає основу для подальшого поглибленого вивчення технології виготовлення друкованої продукції, реклами, пакувань, мультимедійних видань.

Тому викладання цієї дисципліни потребує використання найбільш сучасних і перспективних методів та інструментів навчання. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті визначила, що головною метою української системи освіти є створення умов для розвитку і самореалізації кожної особистості, забезпечення високої якості освіти випускникам вищої школи.

Відповідно до сучасної державної освітньої політики підготовка фахівців у будь-якій сфері має здійснюватися на новій концептуальній основі в рамках компетентнісного підходу. Це означає, що основними результатами діяльності освітніх закладів є не тільки знання, уміння, навички, а й набір "ключових компетентностей" в інтелектуальній, громадянсько-правовій, інформаційно-комунікативній та інших сферах життя. Вирішення цієї проблеми передбачає детальне обґрунтування змісту та використання сучасних методів навчально-виховного процесу.

Компетентності – це сформовані на основі знань, умінь, навичок і їхнього практичного застосування здатності фахівця виконувати певні встановлені стандартом для бакалаврів, магістрів класи професійних завдань (визначаються освітньо-кваліфікаційною характеристикою, мають чіткі критерії оцінювання).

Компетентності, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни "Технології поліграфічного виробництва", подано в табл. 1.

**Структура складових компетентностей з навчальної дисципліни
"Технології поліграфічного виробництва" за Національною рамкою кваліфікацій України**

Назви тем	Мінімальний досвід	Знання	Уміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі					
Тема 1. Загальні відомості про поліграфію. Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі	Визначати основні види і способи друку й одиниці вимірювання поліграфічної продукції	Історія виникнення поліграфії. Знання основних понять термінів у поліграфії. Знання основних видів і способів друку, а також етапи виготовлення поліграфічної продукції. Знання форматів видань і методика розрахунку одиниць вимірювання поліграфічної продукції	Класифікувати основні види і способи друку. Чітко формулювати основні поняття і термінологію. Обґрунтувати взаємозв'язок між основними етапами виготовлення продукції. Вибір базових форматів видання. Уміння розрахунку одиниць вимірювання	Надання допомоги у виборі виду і способу друку. Професійна допомога у виборі найбільш доцільного етапу виготовлення поліграфічної продукції. Уточнення одиниць вимірювання поліграфічної продукції	Самостійний вибір основних видів і способів друку. Ухвалення рішення щодо вибору етапів виготовлення видання, точний розрахунок одиниць вимірювання
Тема 2. Поліграфічний шрифт. Види набору і верстки	Визначення основних параметрів шрифтів	Знання історії виникнення і типографіки шрифтів. Класифікація сучасних шрифтів для складання тексту. Знання видів складання тексту і основи верстки. Знання основних характеристик шрифтів	Методика вибору параметрів шрифту згідно з видом поліграфічних видань. Вміння визначити розмір, кегль і гарнітуру шрифту. Застосування принципів набору на комп'ютерах	Надання допомоги замовнику щодо вибору гарнітури і кегля шрифту для оформлення видання. Надання допомоги в організації автоматично комп'ютерного набору і верстки текстів	Вибір технології набору тексту і верстки. Професійна підготовка фахівців з набору тексту верстки ілюстрацій
Тема 3. Редакційно-видавничу підготовку видання. Книга та її елементи	Визначати вибір проєкту художнього оформлення видання, обґрунтовувати і ухвалювати рішення щодо вибору зовнішніх і внутрішніх елементів книг	Знання структури редакційно-видавничого процесу, видів редагування. Знання понять "книга" і "брошура" внутрішніх і зовнішніх елементів книги. Поняття "обкладинка" і "палітурка"	Надання допомоги в аналізі вибору оформлення видання у вигляді книги чи брошури. Консультації щодо внутрішнього і зовнішнього оформлення книг і брошур	Творча взаємодія замовника і поліграфічного підприємства щодо вибору оформлення елементів книги. Аргументоване переконання авторів у необхідності використання різних внутрішніх елементів книги	Вибір технології зовнішнього і внутрішнього оформлення видань. Точний прогноз результатів оформлення у ході вибору внутрішніх елементів книги

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Основні види спусків сторінок складання та їх побудова	Визначення параметрів, які впливають на вибір спуску сторінок складання	Основні підходи щодо вибору виду спуску сторінок складання та їхній вплив на подальші технологічні процеси. Вплив різних факторів на вибір спуску сторінок складання. Методики побудови спуску сторінок складання залежно від частки аркуша	Визначення й аналіз факторів, які впливають на вибір спуску сторінок складання й обґрунтування впливу кожного на вибір спуску сторінок складання. Здійснення автоматичної побудови спуску сторінок складання полос. Вибір методики перевірки правильності спуску сторінок складання	Аргументовані консультації замовника щодо доцільності неповного вибору спуску сторінок складання. Здатність переконати замовника в необхідності виготовлення спуску сторінок складання за технологією Computer-to-film	Точний прогноз результатів під час правильного проектування спуску сторінок складання. Вибір іншої технології виготовлення спуску сторінок складання за незадовільного результату первинної технології. Професійна підготовка фахівців із виготовлення спусків сторінок складання
Змістовий модуль 2. Друкарські та палітурні процеси					
Тема 5. Основні відомості про друкарський процес. Виготовлення друкарських форм	Вибір технологій одержання відбитка і технологій виготовлення форм	Знати схеми одержання друкарського відбитка в різних видах друку. Технології виготовлення друкарських форм класичних способів друку	Обґрунтовувати різні схеми одержання відбитка в класичних способах друку. Обґрунтовувати необхідність застосування автоматизованих систем виготовлення форм	Професійна допомога у виборі схеми одержання відбитка в офсетному друці. Надання допомоги у впровадженні нових технологій виготовлення форм	Пошук шляхів вирішення проблем, що виникають у процесі одержання друкарського відбитка і закріплення фарби. Самостійний вибір технології виготовлення офсетних форм
Тема 6. Основні поліграфічні матеріали	Визначення способу вибору паперу і фарби для друку поліграфічної продукції	Знати відомості про виникнення паперу, види й основні властивості паперу. Методики вибору паперу залежно від виду друку. Друкарські фарби, види і властивості. Види матеріалів для виготовлення друкарських форм	Класифікувати сучасні види паперу і методи вибору паперу відповідно до вибору друку. Ухвалювати обґрунтовані рішення щодо вибору паперу і відповідно до друкарської фарби. Вибрати пластини відповідно до виду і способу друку для виготовлення друкарських форм	Надання допомоги у створенні методики вибору паперу для різних видів друку. Консультації працівників підприємства щодо доцільності використання певних видів паперу і фарби, а також формних пластин для одержання якісного відбитка	Точний прогноз результатів за правильного вибору матеріалів у сучасному друкарському процесі. Самостійний вибір матеріалів для друку, який направлений на випуск якісної продукції

Закінчення табл. 1

6

1	2	3	4	5	6
<p>Тема 7. Призначення брошурувально-палітурних та оздоблювальних процесів для виготовлення поліграфічної продукції</p>	<p>Визначення технології післядрукарського оброблення поліграфічної продукції</p>	<p>Базові принципи і підходи до виконання брошурувально-палітурних процесів. Завдання, які виконують палітурні процеси. Технологія виготовлення книг і брошур. Знання вибору основних матеріалів, які потрібні для виготовлення книги. Шляхи автоматизації брошурувально-палітурних процесів. Технологія виготовлення обкладинок і палітурок. Знання та класифікація видів і способів оздоблення</p>	<p>Виділити завдання, що вирішуються в брошурувально-палітурних цехах. Виявити проблеми, які виникають у процесі виготовлення книг. Обґрунтувати необхідність застосування автоматизованих ліній для виготовлення книг і брошур. Ухвалювати обґрунтовані рішення щодо вибору кращих технологій виготовлення продукції (шитво чи клеєве скріплення). Проаналізувати параметри оцінювання якості книжкової продукції</p>	<p>Консультації працівників підприємства щодо доцільності обрання певних технологій для одержання якісного продукту. Надання допомоги в аналізі призначення, області використання та функціональних можливостей системи автоматизації брошурувально-палітурних цехів. Уточнити характеристики пристроїв і устаткування для післядрукарського оброблення продукції</p>	<p>Пошук шляхів вирішення проблем, що виникають у брошурувально-палітурних процесах. Підготовка декількох можливих варіантів виготовлення книг і брошур. Ухвалення рішення про вибір базових принципів та підходів до автоматизації брошурувально-палітурних процесів. Точний прогноз результатів щодо якісного виготовлення книг. Професійна підготовка фахівців післядрукарського оброблення поліграфічної продукції</p>

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання матеріалу

Самостійна робота – це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час. Самостійна робота студентів посідає вагоме місце у навчальному процесі, підвищує відповідальність тих, хто навчається, формує в них навички працювати самостійно, здобувати знання, використовувати їх під час аналізу процесів, що відбуваються у навколишньому та індивідуальному світі. Ця робота дозволяє ефективніше активізувати пізнавальні, професійні мотиви студентів, розвивати творче мислення.

Мета СРС – сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодшої людини, сутність якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача. Завданнями СРС можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їхнє застосування, з вирішення практичних завдань та виконання творчих робіт, виявлення прогалин у системі знань із предмета. Самостійна робота дає можливість студенту працювати без поспіху, не боячись негативної оцінки товаришів чи викладача, а також обирати оптимальний темп роботи та умови її виконання.

Організація самостійної роботи студентів із навчального предмета має здійснюватися з дотриманням низки вимог, зокрема таких:

обґрунтування необхідності завдань загалом і конкретного завдання зокрема, що потребує виявлення та стимулювання позитивних мотивів діяльності студентів;

відкритість та загальна оглядовість завдань. Усі студенти повинні знати зміст завдання, мати можливість порівняти виконані завдання в одній та в різних групах, проаналізувати правильність та корисність виконаної роботи, відповідність поставлених оцінок (адекватність оцінювання);

надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи (у якій послідовності працювати, з чого починати, як перевірити свої знання). За окремими завданнями студенти мають отримати пам'ятки;

надання можливості студентам виконувати творчі роботи, які відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань;

здійснення індивідуального підходу за виконання самостійної роботи. Індивідуальні завдання можуть виконувати за бажанням усі студенти або окремі з них (які творчо обдаровані, вимогливі, мають великий досвід практичної діяльності, навчання та роботи за кордоном тощо). Індивідуалізація самостійної роботи сприяє самореалізації студента, розкриваючи в нього такі грані особистості, які допомагають професійному розвитку;

нормування завдань для самостійної роботи, які базуються на визначенні витрат часу та трудомісткості різних їхніх типів. Це забезпечує оптимальний порядок навчально-пізнавальної діяльності студентів – від простих до складних форм роботи;

можливість ведення обліку та оцінювання виконаних завдань і їхньої якості, що потребує стандартизації вимог до вмінь майбутніх спеціалістів та розроблення комплексу професійно-орієнтованих завдань. Для цього пропонуються такі типи завдань, які передбачають отримання матеріалізованого результату (продукту). Під час їхнього виконання формуються також особистісні риси студента;

підтримання постійного зворотного зв'язку зі студентами в процесі здійснення самостійної роботи, що є фактором ефективності навчального середовища.

Отже, самостійна робота студентів потребує чіткої організації, планування, системи й певного керування (обсяг завдань, типи завдань, методичні рекомендації щодо їхнього виконання, аналіз передбачуваних труднощів, облік, перевірка та оцінювання виконаних робіт), що сприяє підвищенню якості навчального процесу. Успіх цієї роботи багато в чому залежить від бажання, прагнення, інтересу до роботи, потреби в діяльності, тобто від наявності позитивних мотивів. Велике значення під час самостійної роботи студента мають його спрямованість, психологічна готовність, а також певний рівень бази знань, на який будуть нашаровуватися нові знання.

Для реалізації самостійної роботи в процесі вивчення навчального предмета студенти виконують комплекс завдань різних типів відповідних рівнів складності. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися в бібліотеці, навчальному кабінеті або комп'ютерному класі університету, а також у домашніх умовах.

Загалом, завдання для самостійної роботи студентів мають відповідати таким вимогам:

професійна результативність – формулювання завдання, яке має гарантувати формування хоча б одного професійного вміння в термінах та поняттях майбутньої спеціальності студента;

продуктивність – передбачає отримання квазіпрофесійного продукту навчальної самостійної праці студента після завершення всіх дій із вирішення цього завдання;

конструктивність – наявність визначеної структури завдання і задачі (мета, вихідні дані, умови, що їх зв'язують);

когнітивність – перевага розумових дій над психомоторикою в процесі вирішення завдання;

самостійність – переважна кількість дій студента має бути самостійною, що забезпечується переліком вихідних даних, умовами завдання та необхідністю отримання різноманітних квазіпрофесійних продуктів. Кожен з елементів завдання і задачі має спонукати студента до того, щоб він сам приймав рішення, порівнював умови, здійснював необхідний інформаційний пошук тощо. Розроблення завдань для СРС різних рівнів є основною умовою належного планування та організації самостійного навчання. Самостійна робота є необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу будь-якої дисципліни.

До основних видів самостійної роботи студентів належить:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої викладачем літератури та додаткових літературних джерел.
3. Самостійне вивчення окремих питань на основі навчальної та додаткової літератури.
4. Вивчення основних термінів та понять із дисципліни.
5. Робота з законодавчими, нормативними та інструктивними матеріалами.
6. Підготовка до практичних та семінарських занять.
7. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю.
8. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.
9. Робота з матеріалами мережі "Інтернет".

Крім того, за всіма темами, які визначені навчальним планом, передбачені лекції.

Однак окремі питання, які входять до змісту дисципліни, досить стисло й оглядово розглядаються на лекціях, семінарських і практичних заняттях або не розглядаються взагалі, а тому потребують більш детального і глибокого вивчення.

Таким чином, під час самостійної роботи студенту пропонуються такі види завдань для опанування матеріалу з конкретної теми навчальної дисципліни:

вивчити матеріали теми з урахуванням питань для самостійного опрацювання;

підготувати тези виступу під час семінарського заняття, підготувати доповіді з рекомендованих тем;

підготувати есе (за потребою);

продумати відповіді на запитання для самодіагностики.

Індивідуальний план самостійної роботи студента подано в табл. 2.

Таблиця 2

Індивідуальний план самостійної роботи студента

Тема	Види та форми СРС	Кількість годин	Форма контролю та звітності	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі				
Тема 1. Загальні відомості про поліграфію. Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі	Опрацювання літератури, тексту лекцій, матеріалів персональних навчальних систем (ПНС) за темою 1, а саме "Відмінність класичних видів способів друку; одиниці вимірювання поліграфічної продукції"; пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою. Виконання ДЗ	12	Звіт із виконання домашнього завдання (ДЗ) у вигляді доповіді або презентації. Усне опитування. Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей), розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять	Основна: [6; 7; 9; 14]. Додаткова: [17 – 21; 33]
Тема 2. Поліграфічний шрифт. Види набору і верстки	Опрацювання літератури, тексту лекцій, матеріалів ПНС за темою 2. Підготовка до практичного заняття за темою "Історія видів складання тексту. Відмінності шрифтів класичних способів набору від комп'ютерних". Підготовка до лабораторної роботи "Складання тексту на комп'ютерах. Вибір формату складання, гарнітури і кегля шрифту"	10	Презентація результатів лабораторної роботи. Перевірка звіту лабораторної роботи. Аналіз одержаних результатів із підрахунку ємності сторінки складання і активна участь студентів в обговоренні одержаних результатів. Перевірка правильності виконання домашнього завдання	Основна: [9; 11; 14]. Додаткова: [17; 18; 32]

1	2	3	4	5
Тема 3. Редакційно-видавнича підготовка видання. Книга та її елементи	Вивчення і конспектування матеріалів відповідно до теми 3. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою "Переваги книги над брошурою. Необхідність колонцифр норми і сигнатури"	10	Звіт із виконання завдання у вигляді доповіді або презентації. Активна участь на практичних заняттях (кількість правильних відповідей)	Основна: [2; 3; 7; 9; 13; 14]. Додаткова: [18; 26; 27]
Тема 4. Основні види спусків сторінок складання та їх побудова	Ознайомлення з основними питаннями згідно з темою 4. Вивчення і конспектування матеріалу. Пошук і огляд джерел за заданою проблематикою "Види спусків залежно комплектування блока. Переваги виготовлення спусків на комп'ютерах"	10	Презентація результатів лабораторної роботи, аналіз одержаних результатів. Усне опитування. Активна участь на практичних і лабораторних заняттях (кількість правильних відповідей)	Основна: [9 – 11; 14]. Додаткова: [17 – 19; 29]
Усього за змістовим модулем 1		42		
Змістовий модуль 2 Друкарські та палітурні процеси				
Тема 5. Основні відомості про друкарський процес. Виготовлення друкарських форм	Опрацювання літератури, текстів конспекту лекцій, матеріалів ПНС за темою 5. Вивчення матеріалу щодо підготовки до практичного і лабораторного заняття. Підготовка до вирішення ситуаційного завдання "Специфіка виготовлення друкарських форм для класичних способів друку. Переваги і недоліки нових технологій СтР"	14	Підготовка реферату за темою "Нові СтР-технології". Презентація результатів щодо вирішення ситуаційного завдання, аналіз одержаних результатів. Активна участь на практичних і лабораторних заняттях (кількість правильних відповідей)	Основна: [3; 9 – 11; 14]. Додаткова: [17; 19 – 21; 28; 29; 31]
Тема 6. Основні поліграфічні матеріали	Опрацювання літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС і конспектування матеріалу згідно з тематикою за темою 6. "Характеристика паперу для офсетного друку. Недоліки вітчизняного паперу. Офсетні пластини, їхні переваги і недоліки". Підготовка до лабораторної роботи. Виконання ДЗ	12	Звіт із виконання завдання у вигляді доповіді з опрацюванням відповідних стандартів і висвітленням, які використовуються для випуску дитячої літератури. Активна участь на практичних і лабораторних заняттях (кількість правильних відповідей)	Основна: [1; 2; 8; 10; 12; 14]. Додаткова: [16; 24; 26; 31; 32]

1	2	3	4	5
Тема 7. Призначення брошуровально-папітурних та оздоблювальних процесів для виготовлення поліграфічної продукції	Опрацювання літератури, вивчення лекційного матеріалу за темою 7. Пошук і огляд літературних джерел за проблематикою "Механізовані технологічні лінії виготовлення твердих палітурок і книг у твердій палітурці. Друкарсько-обробні лінії. Аналіз основних способів скріплення книжкових блоків"	14	Усне опитування. Звіт, виконання ДЗ у вигляді доповіді або презентації. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних і лабораторних занять. Активна участь на аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей)	Основна: [2; 4; 7; 9; 13; 14]. Додаткова: [17; 19; 26; 27]
Усього за змістовим модулем 2		40		
Підготовка до іспиту		8		
Усього за змістовими модулями		90		

Приступаючи до самостійного вивчення матеріалу, перш за все треба уважно ознайомитися з джерелами, що стосуються певної теми, розподілити питання на більш та менш складні. Виконуючи самостійну роботу, студент має законспектувати основний зміст теми, водночас уникаючи механічного переписування джерел. Окремо слід виділяти основні теоретичні положення, ключові слова, спеціальні терміни і поняття.

Вивчення теоретичного матеріалу дисципліни слід починати з повторення основних положень, отриманих у процесі вивчення загально-теоретичних і спеціальних дисциплін, а також лекційного матеріалу. Після освоєння лекційного матеріалу доцільно перейти до розгляду рекомендованої літератури. Перелік загальних теоретичних проблем, які виносяться на обговорення в рамках кожної теми навчальної дисципліни, наведено в методичних рекомендаціях до самостійної роботи.

Самостійна робота студента має розпочинатися ще до початку лекційних занять, тобто слід активно використовувати систему упереджувального вивчення підручників та навчальних посібників. Це дозволяє закласти теоретичну базу для більш глибокого сприйняття інформації під час лекції.

Засвоєнню основних теоретичних аспектів навчальної дисципліни сприятиме вирішення ситуаційних завдань, поданих із рекомендаціями до їхнього виконання.

У результаті вивчення матеріалу певної теми рекомендується перевірити ступінь засвоєння інформації, відповідаючи на контрольні запитання для самодіагностики, які пропонуються в рамках кожної теми.

Перевірка виконання самостійної роботи проводиться викладачем на семінарських та практичних заняттях, а також виноситься на підсумковий модульний контроль поряд із навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час проведення аудиторних навчальних занять.

Змістовий модуль 1

Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі

Тема 1. Загальні відомості про поліграфію. Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі

Завдання 1. Виникнення і становлення поліграфії, відмінності класичних видів і способів друку. Одиниці вимірювання видавничої і друкованої продукції

Завдання:

1. Ознайомитися з історією виникнення і становлення поліграфії у світі і в Україні.
2. Ознайомитися з основними видами і способами друку і їхніми відмінностями.
3. Ознайомитися з основними термінами, які використовуються у видавничо-поліграфічній справі.
4. Вивчити визначення основних одиниць вимірювання і методику розрахунку основних одиниць.
5. Охарактеризувати формат видання і його залежність від частки аркуша.
6. Ознайомитися з термінами, які є характерними для цієї теми.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з історією виникнення поліграфії, видами і способами друку, їхніми відмінностями. Ознайомитися з типометричною, типографською і європейською системою вимірювання форматів і одиницями вимірювання видавничої і друкарської продукції.

Об'єкт самостійної роботи – виникнення і становлення поліграфії і відмінність класичних способів друку. Типометрична, типографська, система СІ в поліграфії, одиниці вимірювання поліграфічної і видавничої продукції.

Предмет самостійної роботи – знайомство з історією виникнення і становлення поліграфії у світі і в Україні. Ознайомлення з системою вимірювання в поліграфії.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: уявлення про виникнення поліграфії, її структуру, основу, відмінність класичних способів друку. Вироблення уявлення про систему вимірювання у видавничо-поліграфічному комплексі та вміння розраховувати одиниці вимірювання: друкарський, фізичний і приведений аркуші (додаток А).

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 1 "Відмінність класичних видів і способів друку".

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді доповіді або презентації.

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення термінам "друкарська форма", "друкарські і пробільні елементи", "поліграфія", "поліграфічна промисловість і поліграфічне виробництво".
2. Охарактеризуйте етапи випуску друкованої продукції.
3. Дайте характеристику виду та способу друку.
4. Назвіть відмінності між класичними видами друку.
5. Назвіть видавничу і невидавничу продукцію. За якими ознаками класифікують видавничу продукцію?

6. Назвіть основні та додаткові базові формати паперу і поліграфічної продукції.

7. Що таке "типометрична, типографська і європейська система вимірювання"?

8. Дайте визначення формату видання і принцип його розрахунку.

9. Назвіть основні одиниці вимірювання видавничої і поліграфічної продукції.

10. Коефіцієнт переводу і його необхідність у поліграфії?

11. Як впливає частка аркуша на формат поліграфічної продукції?

Тема 2. Поліграфічний шрифт. Види набору і верстки

Завдання 1. Історія видів складання тексту. Відмінності шрифтів класичних способів складання від комп'ютерних

Завдання – ознайомитися з рекомендованою літературою за цією темою, підготувати презентацію, яка містить таку структуру:

шрифт, поліграфічний шрифт, комп'ютерні шрифти;

історія виникнення гарнітури шрифтів;

історія видів складання текстів;

основні характеристики шрифтів;

розподіл шрифтів за призначенням;

вимоги до шрифтів;

комп'ютерне складання, його переваги і недоліки;

верстання і види верстання.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з видами шрифтів для складання тексту в ручному, лінотипному і комп'ютерному наборах, видами комп'ютерних шрифтів.

Об'єкт самостійної роботи – типографські і комп'ютерні шрифти.

Предмет самостійної роботи – ознайомитися з видами типографських і комп'ютерних шрифтів та їхніми основними характеристиками.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: уявлення про розмір, кегль, рисунок і гарнітуру шрифтів, типографіка шрифтів, основні вимоги до вибору шрифтів і відмінності шрифтів, основи методики верстання тексту, розрахунок місткості сторінок складання (додаток Б).

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 2 "Відмінності шрифтів класичних способів складання від комп'ютерних".

Передбачений результат: звіт із виконання самостійної роботи у вигляді презентації.

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поліграфічного і комп'ютерного шрифту. Які їхні основні характеристики?
2. Дайте визначення кегля і гарнітури шрифту.
3. Як поділяються шрифти за рисунком?
4. Охарактеризуйте класичні види складання тексту. Дайте характеристику комп'ютерному виду складання.
5. Поділ шрифтів за призначенням і вимоги до них.
6. Переваги і недоліки комп'ютерного набору і верстання.
7. Верстання та його види.

Тема 3. Редакційно-видавнича підготовка видання.

Книга та її елементи

Завдання 1. Переваги книги над брошурою. Необхідність колонцифр, норми і сигнатури

Завдання – ознайомитися з поняттями "книга" і "брошура". Колонцифра, норма і сигнатура, які є складовими книжкової продукції:

- відмінність книги від брошури;
- терміни, що використовуються в цій темі;
- характеристика зовнішніх і внутрішніх елементів (детально);
- необхідність колонцифр, норми і сигнатури.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з основним визначенням "книга" і "брошура".

Об'єкт самостійної роботи – "книги" і "брошури", внутрішні та зовнішні елементи книги і брошури.

Предмет самостійної роботи – ознайомлення з різними видами книг і брошур, які використовуються в поліграфії.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: вироблення уявлення про поняття "книга" і "брошура", необхідність додаткових елементів у процесі комплектування блока. Вивчення основних зовнішніх і внутрішніх елементів книги.

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 3 "Переваги книги над брошурою. Необхідність колонцифр, норми і сигнатури".

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді презентації або доповіді.

Запитання для самоперевірки

1. Як поділяються книжкові видання за конструкцією?
2. Дайте визначення понять "книга" і "брошура".
3. Назвіть зовнішні і внутрішні елементи книги.
4. Дайте характеристику книги в обкладинці і книги в твердій палітурці.
5. Дайте характеристику титула, авантитула, контртитула і колон-титула.
6. Що таке "норма" і "сигнатура", їхня необхідність у книзі?
7. Назвіть додаткові елементи книги, їхній вплив на якість книги.

Завдання 2. Вплив різних форматів на якість книги та її естетичний вигляд. Вибір шрифтів оформлення

Завдання:

ознайомитися за тим, як впливають різні формати і шрифтове оформлення на якість книги та її естетичний вигляд;
терміни, які зустрічаються в цій темі;

поняття текстових, заголовний і рекламних шрифтів;
якість книги та її естетичний вигляд.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з тим, як впливають різні формати на естетичний вигляд і якість книг, і як правильно обрати шрифти для різних видів літератури.

Об'єкт самостійної роботи – вплив форматів і правильного вибору шрифтів на якість книги та її естетичний вигляд.

Предмет самостійної роботи – ознайомлення з темою лекцій і додатковим матеріалом.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: вироблення уявлення про правильний вибір формату видання згідно з різними віковими категоріями і терміном служби видання, вибір шрифтового оформлення залежно від вибору формату видання, а також вплив формату і шрифту на якість книги та її естетичний вигляд.

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується у межах вивчення теми 3 "Вплив різних форматів на якість книги та її естетичний вигляд. Вибір шрифтів оформлення".

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді презентації.

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняття "художнє оформлення видання", його значення в естетичному оформленні книги.

2. Як впливає формат видання і сторінки складання на якість книги (усі фактори які на це впливають)?

3. Що є найважливішим параметром під час вибору оформлення книги?

4. Назвіть критерії вибору шрифтового оформлення.

5. Що ви розумієте під терміном "якісна книга"?

Тема 4. Основні види спусків сторінок складання та їх побудова

Завдання 1. Види спусків залежно від виду комплектування блоків і брошур. Переваги виготовлення спусків сторінок складання на комп'ютерах

Завдання – ознайомитися з рекомендованою літературою та підготувати презентацію, яка містить таку структуру:

технологічну специфікацію з указівкою на вид комплектування блоків; види спусків сторінок складання і фактори, які на них впливають; правила перевірки правильності спусків; програми спуску сторінок складання на комп'ютерах.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з поняттям "спуск сторінок складання", видами спусків.

Об'єкт самостійної роботи – види спусків, їхній вибір залежно від комплектування блоків, виготовлення спусків сторінок складання на комп'ютерах.

Предмет самостійної роботи – ознайомлення з основними питаннями за темою "Спуски".

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: вироблення уявлення про спуск сторінок складання і його залежність від комплектування блоків; спуск сторінок складання на комп'ютерах. Врахування факторів, які впливають на вибір спуску сторінок складання.

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 4 "Види спусків залежно від видів комплектування блоків і брошур. Переваги виготовлення спусків сторінок складання на комп'ютерах".

Передбачений результат: звіт із виконання завдання самостійної роботи у вигляді презентації.

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняття "спуск сторінок складання". Від яких факторів він залежить?
2. Як перевірити правильність спуску сторінок складання?
3. Охарактеризуйте особливості спусків сторінок складання вкладанням і "східних" спусків.
4. Назвіть комп'ютерні програми, які використовуються для виготовлення спусків сторінок складання.
5. Переваги і недоліки виготовлення спусків сторінок складання на комп'ютерах.

Змістовий модуль 2

Друкарські та палітурні процеси

Тема 5. Основні відомості про друкарський процес. Виготовлення друкарських форм

Завдання 1. Специфіка виготовлення друкарських форм для класичних способів друку

Завдання – ознайомитися з рекомендованою літературою та підготувати презентацію за такими підрозділами:

загальне поняття "форма", друкарська форма;
виготовлення форм у класичних способах друку;
специфіка виготовлення форм глибокого і флексографського друку;
перспективи розвитку виготовлення форм.

Мета самостійної роботи – ознайомлення з технологією виготовлення друкарських форм у різних видах друку.

Об'єкт самостійної роботи – друкарські форми класичних способів і флексографського друку.

Предмет самостійної роботи – технологія виготовлення друкарських форм класичних способів і флексографського друку.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студентів формуються такі **компетентності**: виробляється уявлення про виробництво друкарських форм, про технологічні відмінності виготовлення форм у класичних способах друку, про вплив якості форми на якість друкованої продукції.

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 5.

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді презентації.

Запитання для самоперевірки

1. Охарактеризуйте технології виготовлення форм високого і офсетного друку.
2. Що становить друкарська форма глибокого і флексографського друку?
3. Охарактеризуйте технології виготовлення форми глибокого друку.
4. Поясніть переваги виготовлення форм глибокого друку – гравіюванням.
5. Чи використовується технологія "комп'ютер – друкарська форма" у флексографському друці?

Завдання 2. Переваги і недоліки "нових" технологій (CtP): "комп'ютер-фотоформа", "комп'ютер-друкарська форма", "комп'ютер-друк"

Завдання самостійної роботи – ознайомитися з рекомендованою літературою та підготувати реферат, який містить такі підрозділи:

технологія "комп'ютер-фотоформа" (CtF);

технологія "комп'ютер-друкарська форма" (CtP);

технологія "комп'ютер-друк" і "комп'ютер-друкарська машина";

їхня відмінність від класичних схем виготовлення форм.

Мета самостійної роботи – проаналізувати нові технології на сучасному поліграфічному ринку.

Об'єкт самостійної роботи – нові технології в офсетному друці.

Предмет самостійної роботи – ознайомлення і аналіз нових технологій "комп'ютер-форма", "комп'ютер-друкарська форма", "комп'ютер-друк".

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: вироблення уявлення про "нові" технології "комп'ютер-форма", "комп'ютер-друкарська форма", "комп'ютер-друк", їхні переваги і недоліки порівняно з класичними схемами виготовлення форм.

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 5 "Специфіка виготовлення друкарських форм для класичних способів друку. Переваги і недоліки "нових" технологій СтР".

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді есе.

Запитання для самоперевірки

1. Назвіть і охарактеризуйте "нові" технології виготовлення друкарських форм.
2. Які переваги технології "комп'ютер-фотоформа" перед монтажною формою?
3. Дайте характеристику технології "комп'ютер-друкарська форма". Переваги і недоліки технології.
4. Охарактеризуйте цифровий друк. Які тиражі вигідно ним друкувати?
5. Які відмінності суттєво відрізняють "нові" технології від класичних технологій виготовлення форм?

Тема 6. Основні поліграфічні матеріали

Завдання 1. Характеристики паперу для офсетного друку. Недоліки вітчизняного паперу. Офсетні пластини, їхні переваги і недоліки

Завдання – ознайомитися з рекомендованою літературою та підготувати реферат, який містить такі підрозділи:

назвати та характеризувати основні поліграфічні матеріали;
дати характеристику паперу для офсетного друку, основні вимоги;
технологію виготовлення офсетних пластин, їхнє призначення і характеристика, сфери використання.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з основними матеріалами, які використовуються в поліграфії.

Об'єкт самостійної роботи – основні матеріали в поліграфії.

Предмет самостійної роботи – ознайомитися з характеристиками паперу і офсетних пластин.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студента формуються такі **компетентності**: вироблення уявлення про основні поліграфічні матеріали, їхні характеристики, вимоги до вибору матеріалів.

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується студентом у межах вивчення теми 6 "Характеристика паперу для офсетного друку. Недоліки вітчизняного паперу. Офсетні пластини, їхні переваги і недоліки".

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді есе.

Запитання для самоперевірки

1. Назвіть основні поліграфічні матеріали.
2. Що таке "папір"? Його складові і види та технологія його виготовлення.
3. Дайте основні характеристики паперу.

4. Як впливають розмірні характеристики паперу на якість друку?
5. Назвіть основні недоліки вітчизняного паперу.
6. Призначення і види офсетних пластин.

Тема 7. Призначення брошурувально-палітурних та оздоблювальних процесів для виготовлення поліграфічної продукції

Завдання 1. Механізовані технологічні лінії виготовлення твердих палітурок і книги в твердій палітурці. Друкарсько-обробні лінії. Аналіз основних способів скріплення книжкових блоків

Завдання – ознайомитися з рекомендованою літературою та підготувати презентацію, яка містить такі підрозділи:

брошурувальні та брошуровально-палітурні процеси;

способи скріплення книжкових блоків;

типи палітурок і обкладинок;

сучасні автоматизовані лінії виготовлення книг;

технологічні процеси в друкарсько-обробних лініях (ДОЛ) і подальше застосування ДОЛ.

Мета самостійної роботи – ознайомитися з видами скріплення книжкових блоків, типами палітурок і сучасними лініями виготовлення книги.

Об'єкт самостійної роботи – технології брошуровально-палітурних процесів, друкарсько-обробні лінії.

Предмет самостійної роботи: ознайомлення з видами скріплення книжкових блоків і технологією виготовлення палітурок і книг за сучасними новими технологіями брошуровально-палітурних процесів. Друкарсько-обробні лінії.

Методи, що використовуються для виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Підготовка студентів до самостійної роботи передбачає: вивчення лекційного матеріалу, методичних вказівок до практичних і лабораторних занять, а також опрацювання рекомендованої літератури.

У результаті виконання самостійної роботи у студентів формуються такі **компетентності**: виробляється уява про брошуровально-палітурні процеси, вміння аналізувати переваги і недоліки різних способів скріплення блоків і технології виготовлення палітурок, вміння вибрати технологічний

процес виготовлення книги в твердій палітурці. Вміння використувати передові технології, а також розраховувати розміри елементів книги (додаток В).

Місце і значення самостійної роботи: це завдання виконується в межах вивчення теми 7.

Передбачений результат: звіт із виконання завдання для самостійної роботи у вигляді презентації.

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення термінів "брошуровальні і палітурні процеси".
2. Які ви знаєте способи комплектування і скріплення книжкових блоків?
3. Коли використовується безшвейне скріплення? Його переваги і недоліки.
4. Охарактеризуйте вплив способу скріплення блоку на якість книги.
5. Дайте характеристику типів палітурок. У чому перевага палітурки 7БЦ? Дайте повну характеристику.
6. Які ви знаєте сучасні автоматизовані лінії виготовлення книг? Які їхні переваги над традиційними?
7. Друкарсько-обробні лінії (ДОЛ). Коли і чому вони виникли? Їхні основні функції, перспективи розвитку.

Правила оформлення презентації

У процесі створення презентації необхідно врахувати такі вимоги: художнє рішення, що покладене до основи оформлення презентації, має відповідати її призначенню і функціям;

графічне оформлення презентації має бути вторинним щодо її інформаційного наповнення;

необхідно дотримуватися принципу єдності оформлення різних блоків презентації;

доцільно використовувати єдині модульні сітки для різних блоків презентації;

слід уникати перенасиченості презентації візуальними ефектами;

потрібно прагнути досягти елегантності та гармонійності інтерфейсу.

У процесі проектування дизайну слайдів презентації слід враховувати зазначені далі вимоги.

Загальні вимоги до оформлення слайдів:

композиція елементів на кожному слайді має бути збалансована;

використані колірні та графічні рішення не мають перешкоджати читанню текстової інформації;

на сайді має залишатися вільна "невикористана" поверхня.

Вимоги до оформлення тексту на сайдах:

набір використаних у презентації гарнітур має бути обмежений шрифтами, що забезпечують легке сприйняття під час читання з екрана (такими, наприклад, як Arial, Verdana, Tahoma);

не слід використовувати в презентації більше трьох гарнітур шрифту;

варто врахувати, що жирне й тонке нанесення шрифту справляє на людину різне емоційне враження;

доцільно враховувати закономірності сприйняття тексту в мультимедійній презентації (табл. 3).

Таблиця 3

Закономірність сприйняття тексту в презентації

Фактори, що впливають на сприйняття інформації	Закономірність сприйняття тексту
Довжина рядка	Довгі рядки стомлюють погляд
Ширина абзацу	Око автоматично відкидає суцільний довгий текст, не розбитий на абзаци, короткі абзаци сприймаються краще
Вирівнювання тексту	Текст, вирівняний по лівому краю, але не вирівняний по правому, читається легше
Використання великих літер	Текст, набраний з використанням великих і малих літер, сприймається краще, ніж текст, переданий буквами одного розміру
Обрамлення	Текст із обрамленням краще привертає увагу, водночас велике значення має і форма оброблення (текст, узятий у квадрат або коло, створює відчуття впевненості; еліпс стимулює творчі пошуки; текст, обрамлений трикутником, що стоїть на вершині, стимулює дію)
Виділення тексту	Надлишок виділених фрагментів тексту (великі літери, підкреслення, напівжирний, курсив, розріджений шрифт та ін.) може виглядати нав'язливо, інформація здається "розрізною"

Варто враховувати, що так звана "виворітка" (реверсний текст – білим по чорному) читається важче, ніж звичайний; світлі й бліді елементи краще розташовувати у верхній частині екрана, а темні – у нижній; доцільно використовувати закономірності емоційного впливу кольорів на людину (холодні кольори діють заспокійливо, теплі кольори дозволяють привернути увагу й активізувати мислення; зелений колір знижує втому і сприяє бадьорому настрою).

Рекомендована література

Основна

1. Березин Б. И. Полиграфические материалы : словарь-справочник / Б. И. Березин. – Москва : Книга, 1978. – 264 с.
2. Гавенко С. Ф. Практикум з оцінки якості поліграфічної продукції / С. Ф. Гавенко, О. В. Ворожаєва. – Львів : Афіша, 2001. – 106 с.
3. Грабовський Є. М. Технологічні процеси видавничої поліграфічної справи / Є. М. Грабовський, М. М. Оленич. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 192 с.
4. ДСТУ 29.4-2001. Обкладинки та палітурки. Типи : чинний від 01.01.2002 р. – Київ : ВАТ "УНДІ ПП ім. Т. Г. Шевченка", 2001. – 32 с.
5. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення : чинний від 01.01.1996 р. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 48 с.
6. Овчинников В. Історія книги. Еволюція книжкової структури / В. Овчинников. – Львів : Світ, 2005. – 420 с.
7. Пикок Дж. Издательское дело. Книга – от замысла до упаковки / Дж. Пикок. – Москва : ЭКОМ, 1998. – 423 с.
8. Поліграфічні матеріали : підручник для ВНЗ за спеціальністю "Видавничо-поліграфічна справа" / Ю. Ц. Жидецький, О. В. Лазаренко, Н. Д. Лотошинська та ін. ; за ред. Т. Лазаренко. – Львів : Афіша, 2003. – 326 с.
9. Полянский М. М. Основы полиграфического производства / М. М. Полянский. – Москва : Книга, 1991. – 392 с.
10. Романо Ф. Принт-медиа бизнес. Современные технологии издательско-полиграфической отрасли / Ф. Романо. – Москва : ПРИНТ-МЕДИА центр, 2006. – 456 с.

11. Сава В. І. Основи техніки творення книги : навч. посіб. / В. І. Сава. – Львів : Каменярь, 2000. – 136 с.
12. Тимошик М. Книга про автора, редактора, видавця : практ. посіб. / М. Тимошик. – 2-ге вид., стереотипне. – Київ : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.
13. Трубникова Г. Г. Технология брошюровочно-переплетных процессов / Г. Г. Трубникова. – Москва : Книга, 1987. – 496 с.
14. Энциклопедия по печатным средствам / сост. Г. Киппхан. – Москва : МГПУ, 2003. – 1 280 с.
15. Ярема С. М. Видавничо-поліграфічні технології та обладнання : навч. посіб. / С. М. Ярема. – Київ : Либідь, 2003. – 320 с.

Додаткова

16. Артюхин Л. Ф. Цветоделение для полиграфистов / Л. Ф. Артюхин, Е. Н. Артюхина. – Москва : Книга, 1977. – 112 с.
17. Дурняк Б. В. Стандарти в поліграфії та видавничій справі / Б. В. Дурняк, В. П. Ткаченко, І. Б. Чеботарьова. – Львів : Українська академія друкарства, 2011. – 320 с.
18. Енциклопедія видавничої справи : навч. посіб. / В. П. Ткаченко та ін. – Харків : Прапор, 2008. – 320 с.
19. Лапатухин В. С. Способы печати. Проблемы классификации и развития / В. С. Лапатухин. – Москва : Книга, 1976. – 50 с.
20. Мельничук С. У. Офсетний друк : у 2-х кн. Книга 1 / С. У. Мельничук, С. М. Ярема. – Київ : ХАГАР, 2000. – 448 с.
21. Мельничук С. У. Офсетний друк : у 2-х кн. Книга 2 / С. У. Мельничук, С. М. Ярема. – Київ : ХАГАР, 2000. – 512 с.
22. Норми української науково-технічної мови. Тлумачний словник термінів з видавничої, поліграфічної та пакувальної справи / П. М. Таланчук, С. Я. Ярема, Ю. М. Коровайченко та ін. – Київ – Львів : Ун-т "Україна", 2006. – 664 с.
23. Поліграфія та видавнича справа : російсько-український тлумачний словник / уклад. Б. В. Дурняк, О. В. Мельников, О. М. Василишин, О. Г. Дячок. – Львів : Афіша, 2002. – 456 с.
24. Раскин А. Н. Технология печатных процессов / А. Н. Раскин, И. В. Ромейков. – Москва : Книга, 1989. – 432 с.

25. Розум О. Ф. Таємниці друкарства / О. Ф. Розум, О. М. Величко, О. В. Мельников. – Львів : Українська академія друкарства, 2012. – 280 с.
26. Справочник полиграфиста. – Москва : Книга, 1991. – 536 с.
27. Технологические инструкции по брошюровочно-переплетным процессам. – Москва : Книга, 1982. – 304 с.
28. Технологические инструкции по высокой печати. – Москва : Книга, 1982. – 298 с.
29. Технологические инструкции по процессам офсетной печати. – Москва : Книга, 1982. – 308 с.
30. Ткачук М. П. Трафаретний друк / М. П. Ткачук. – Київ : Хагар, 2000. – 192 с.
31. Шаблій І. В. Технології друкарських процесів / І. В. Шаблій. – Львів : Оріяна-Нова, 2003. – 208 с.
32. Шевченко В. Художньо-технічне редагування : підручник / В. Шевченко. – Київ : Видавець Паливоди А. В., 2010. – 516 с.
33. Ярема С. Флексографія: проблемы и перспективы развития / С. Ярема // Палітра друку. – 1995. – № 1. – С. 12–18.

Інформаційні ресурси

34. Обладнання видавничо-поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : робоча програма для студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Є. М. Грабовський, М. М. Оленич ; Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Електрон. текстові дані (510 КБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 43 с. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/20618> – Загол. з титул. екрана.
35. Пушкар О. І. Технології поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. І. Пушкар, Є. М. Грабовський, М. М. Оленич ; Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Електрон. текстові дані (5,60 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 194 с. : іл. – Бібліогр.: с. 190–191. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21438>. – Загол. з титул. екрана.
36. Технології поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" першого (бакалаврського)

рівня / уклад. М. М. Оленич ; Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Електрон. текстові дані (1,21 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 31 с. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/18467>. – Загол. з титул. екрана.

37. Технології поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних завдань для студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" першого (бакалаврського) рівня / уклад. М. М. Оленич ; Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Електрон. текстові дані (1,27 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 51 с. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/19895>. – Загол. з титул. екрана.

Додатки

Додаток А

Розрахунок місткості сторінок складання

Місткість сторінок складання – це кількість знаків які знаходяться на сторінці складання (включаючи прогалини, знаки пунктуації).

Місткість сторінки складання розраховується як добуток кількості знаків у рядку на кількість рядків на сторінці складання або за програмою Word "Рецензирование – Статистика".

Місткість сторінки складання залежить від кегля шрифту і гарнітури, якими набрана сторінка, і від формату видання, від інтерліньяжу, величини абзацу...

Приклад 1. Розрахуємо ємність сторінки складання на прикладі: формат видання $84 \times 108^{1/32}$, формат сторінки складання $5^{1/2} \times 9^{1/4}$ кв, гарнітура шкільна, кегль 10 пт, інтерліньяж 1,0, обсяг у сторінках 112.

Кількість знаків у рядку – 54, кількість рядків на сторінці складання – 45.

Отже ємність сторінки складання дорівнює $54 \times 45 = 2\,430$ знаків.

Коли ми знаємо ємність однієї сторінки складання, ми можемо розрахувати ємність видання в авторських аркушах (авторський аркуш – 40 тис. знаків). Для цього потрібно кількість сторінок у виданні помножити на ємність однієї сторінки.

$$112 \times 2\,430 = 272\,160 \text{ знаків.}$$

$$272\,160 : 40\,000 = 6,804 \text{ авт. арк.}$$

Ці розрахунки необхідні для розрахунку роботи редактора і складальника тексту.

Розрахунок одиниць вимірювання друкованої продукції

Формат видання – це його розмір по ширині та висоті, виражений їхнім добутком у міліметрах. Формат книжково-журнальних видань визначається розміром обрізаного з 3-х сторін блоку, де перший розмір визначає ширину, а другий – висоту видання.

Наприклад, $60 \times 90 \frac{1}{16}$, $95 \times 108 \frac{1}{32}$, де $\frac{1}{16}$ і $\frac{1}{32}$ – це частка аркуша.

Частка аркуша – це площа, яку займає одна сторінка на друкованому аркуші, кожна частка має дві сторінки (лицьову і зворотну).

Формат видання визначається так:

$$84 \times 108 \frac{1}{32} \cdot 32 \rightarrow 8 \times 4;$$

$$(84 : 4) \times (108 : 8) \rightarrow 210 \times 135 \text{ мм } 135 \times 210 \text{ мм};$$

$$(135 - 5) \times (210 - 10) \rightarrow 130 \times 210 \text{ мм}.$$

Формат сторінки складання – це розмір задрукованої площі сторінки, який визначається множенням ширини на висоту сторінки складання в типографській системі мір – у квадратах $5 \frac{1}{2} \times 9 \frac{1}{2}$ кв., $6 \frac{1}{4} \times 10$ кв., $7 \frac{3}{4} \times 12 \frac{1}{4}$ кв.

Існує три варіанти оформлення сторінок складання: перший – найекономніший, другий – основний, третій – призначений для покращених видань.

Розглянемо одиниці вимірювання видавничої та друкованої продукції.

Авторський аркуш – це одиниця вимірювання обсягу літературного твору, рукописного чи друкованого, що становить 40 тисяч знаків, 3 000 см² графічного матеріалу або 700 рядків віршованого твору.

Для вимірювання кількості видавничої продукції використовують такі одиниці, як: видавнична назва, екземпляр, тираж, загальний тираж, обліково-видавничий аркуш, обсяг видання, тисяча типографських знаків і т. д.

Для вимірювання друкованої продукції використовують такі одиниці, як: паперовий аркуш, друкований і умовний друкований аркуші, коефіцієнти переведення друкованих аркушів.

Паперовий або фізичний аркуш – це аркуш будь-якого стандартного формату, чистий або задрукований із двох сторін, який завжди дорівнює двом друкованим аркушам.

Друкований аркуш – це аркуш стандартного формату, задрукований з однієї сторони, або його половина, задрукована з двох сторін.

Умовний друкований аркуш – це аркуш формату 60×90 см, задрукований з одного боку.

Коефіцієнт переведення – це відношення площі однієї сторони паперового аркуша, на якому друкують, до площі облікової одиниці ($5\,400 \text{ см}^2$):

$$\frac{70 \times 108}{60 \times 90} = \frac{7\,560}{5\,400} = 1,4.$$

Для обліку листажу друкарської продукції і кольоровості використовують такі одиниці, як аркушепрогін та фарбовідбиток, і зошит.

Одиниці вимірювання обсягу видавничої та поліграфічної продукції, їхній взаємозв'язок і розрахунок розглянемо на прикладах.

Приклад 1. Визначте формат видання до і після обрізування. Формат видання $70 \times 108^{1/32}$.

Розв'язання

Частку аркуша розкладаємо на два найбільших множники. Більшу сторону аркуша ділимо на більший множник, а меншу – на менший:

$$^{1/32} \rightarrow 4 \times 8;$$

$$(70 : 4) \times (108 : 8) = 175 \times 135 \text{ мм};$$

135×175 мм – формат видання до обрізування.

Щоб визначити розмір видання після обрізування, необхідно від висоти видання відняти 10 мм, а від ширини – відняти 5 мм:

$$135 - 5 \times 175 - 10 = 130 \times 165 \text{ мм};$$

130×165 мм – формат видання після обрізування.

Приклад 2. Як впливає частка аркуша на формат видання?

Зі збільшенням кількості часток друкованого аркуша формат аркуша видання зменшується:

Формат	До обрізування, мм	Після обрізування, мм
$60 \times 90 \frac{1}{8}$	300×225	220×290
$60 \times 90 \frac{1}{16}$	150×225	145×215
$60 \times 90 \frac{1}{32}$	$112,5 \times 150$	107×140

Приклад 3. Формат видання $70 \times 100^{1/16}$. Обсяг блока в паперових аркушах – 8. Визначте обсяг видання в сторінках.

Розв'язання

Знаходимо кількість сторінок на 1 паперовому аркуші:

$$16 \times 2 = 32 \text{ с.},$$

де 16 – частка аркуша;

2 – це аркуш, віддрукований із двох сторін.

$$32 \text{ с.} \times 8 \text{ папер. арк.} = 256 \text{ сторінок.}$$

Приклад 4. Формат видання $84 \times 108^{1/32}$. Обсяг блока – 192 сторінки. Визначте обсяг видання в паперових і друкованих аркушах.

Розв'язання

Знаходимо кількість сторінок на одному паперовому аркуші:

$$32 \times 2 = 64 \text{ с.},$$

де 32 – частка аркуша;

2 – це аркуш, віддрукований із двох сторін.

Визначаємо обсяг видання в паперових аркушах:

$$192 \text{ с.} : 64 \text{ с.} = 3 \text{ папер. арк.}$$

Визначаємо обсяг видання в друкованих аркушах:

$$3 \text{ папер. арк.} \times 2 = 6 \text{ друк. арк.}$$

Приклад 5. Визначте коефіцієнт переведення друкованих аркушів:

$$60 \times 90 = 5\,400 \text{ см}^2;$$

$$\frac{84 \times 108}{60 \times 90} = \frac{9\,072}{5\,400} = 1,68;$$

$$\frac{75 \times 90}{60 \times 90} = \frac{6\,750}{5\,400} = 1,25.$$

Приклад 6. У виданні формату $70 \times 108^{1/32}$ і обсягом 6 паперових аркушів визначте кількість умовних друкованих аркушів.

Розв'язання

Знаходимо кількість друкованих аркушів:

$$6 \text{ папер. арк.} \times 2 = 12 \text{ друк. арк.}$$

Визначаємо коефіцієнт переведення:

$$\frac{70 \times 108}{60 \times 90} = \frac{7\,560}{5\,400} = 1,4.$$

Визначаємо кількість умовних друкованих аркушів:

$$12 \text{ друк. арк.} \times 1,4 = 16,8 \text{ ум. друк. арк.}$$

або

$$6 \text{ папер. арк.} \times 2 \times 1,4 = 16,8 \text{ ум. друк. арк.}$$

Таким чином, видання формату $70 \times 108^{1/32}$ може бути виражене як у паперових – 6 папер. арк., друкованих – 12 друк. арк., так і в умовних друкованих – 16,8 ум. друк. арк.

Приклад 7. Видання віддруковане на аркушах формату $60 \times 84^{1/16}$ і має 11,16 умовних друкованих аркушів. Скільки це складає паперових і друкованих аркушів?

Розв'язання

Щоб визначити друкарські аркуші, необхідно виконати такі дії:

$$11,16 \text{ ум. друк. арк.} : 0,93 = 12 \text{ друк. арк.,}$$

де 0,93 – перевідний коефіцієнт.

Визначимо друкарські аркуші:

$$12 \text{ друк. арк.} : 2 = 6 \text{ папер. арк.}$$

Розрахунок розмірів форзаців і обкладинок друкарського видання

Приклад 1. Визначте розмір форзаца для книги формату $70 \times 100^{1/16}$ і $60 \times 84^{1/8}$.

Розв'язання

Форзац – це однозгинний чотиристорінковий зошит.

Для визначення розміру форзаца необхідно знайти розмір книжкового блока до обрізування.

$$\frac{700}{4} \times \frac{1\,000}{4} = 175 \times 250 \text{ мм},$$

де 175×250 мм – розмір до обрізування.

Знаходимо розмір форзаца.

Необхідно ширину книжкового блока помножити на 2, а висота відповідає висоті необрізаного книжкового блока.

Ширина форзаца – 350 мм, а висота – 250 мм.

Розмір форзаца дорівнює:

$$350 \times 250 \text{ мм},$$

$$\frac{60}{2} \times \frac{84}{4};$$

300×210 мм – 210×300 мм – до обрізування;

420×210 мм – розмір форзаца.

Приклад 2. Розрахуйте розмір обкладинки (тип 1) для форматів:

а) $60 \times 90^{1/16}$;   б) $70 \times 100^{1/32}$.

Необхідно знайти розмір книжкового блока до обрізування:

а) $\frac{60}{4} \times \frac{90}{4} \quad 150 \times 225 \text{ мм};$

б) $\frac{70}{4} \times \frac{100}{8} \quad 125 \times 175 \text{ мм}.$

Розмір обкладинки (тип 1) – це дві ширини книжкового блока до обрізування, помножені на висоту:

а) $150 \times 2 = 300$ розмір обкладинки 300×225 мм;

б) $125 \times 2 = 250$ розмір обкладинки 250×175 мм.

Приклад 3. Розрахуйте розмір обкладинки (тип 3) формату $84 \times 108^{1/16}$, товщина корінця 10 мм.

Для визначення розміру обкладинки необхідно знайти розмір книги до обрізування:

$$\frac{84}{4} \times \frac{108}{4} = 210 \times 270 \text{ мм.}$$

Ширина обкладинки:

$$(210 + 210 + 10) \times 270 = 430 \times 270 \text{ мм.}$$

Приклад 4. Визначте розмір заготовки палітурного матеріалу для палітурки (тип 7) або розмір обкладинки для палітурки (тип 7БЦ).

Формат видання книги $70 \times 108^{1/32}$, товщина блока 14 мм, корінець прямий.

Спочатку знаходимо розмір блока книги до та після обрізування:

$$\frac{70}{4} \times \frac{108}{8} = 175 \times 135 \text{ мм;}$$

135 × 175 мм – формат до обрізування;

130 × 165 мм – формат після обрізування.

Знаходимо розмір картонних сторінок, для цього необхідно від ширини обрізного блока відняти 2, а до висоти додати висоту 2-х кантів.

Ширина картонної сторінки:

$$(130 - 2) = 128 \text{ мм.}$$

Висота картонної сторони:

$$165 + (2 \times 3) = 171 \text{ мм},$$

де 3 мм – це висота канта.

Отже, розмір картонної сторони дорівнює 128×171 мм, таких картонних сторінок у книзі дві.

Розстави у твердій палітурці дорівнюють 7 мм, їх у палітурці два.

Шпація відповідає товщині блока – 14 мм.

Підвороти по 15 мм із чотирьох сторін, необхідно також врахувати товщину картону – в середньому по 2 мм. Враховуючи товщину картону, підвороти дорівнюватимуть 17 мм.

Розмір палітурки можна розрахувати за формулою:

$$(2 \times Ш_{п}) + (2 \times Ш_{к.с.}) + (2 \times Р) + Т_{к},$$

де $Ш_{п}$ – це ширина підвороту;

$Ш_{к.с.}$ – це ширина картонної сторони;

$Р$ – це розстав;

$Т_{к}$ – це товщина корінця.

Отже, є всі величини, щоб розрахувати розмір палітурки:

$$(2 \times 17) + (2 \times 128) + (2 \times 7) + 14 = 328 \text{ мм}.$$

Тепер необхідно визначити розмір заготовки по висоті, адже вже відомі розмір підворотів і висота картонної сторони.

Знаходимо висоту картонної сторони:

$$171 + (2 \times 17) = 205 \text{ мм}.$$

Розмір заготовки на палітурки (тип 7 або 7БЦ) дорівнює 328×205 мм.

Зміст

Вступ.....	3
Компетентності студентів спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія"	5
Методичні рекомендації до самостійного опрацювання матеріалу	10
Змістовий модуль 1. Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі	16
Тема 1. Загальні відомості про поліграфію. Основні поняття і термінологія у видавничо-поліграфічній справі.....	16
Завдання 1. Виникнення і становлення поліграфії, відмінності класичних видів і способів друку. Одиниці вимірювання видавничої і друкованої продукції.....	16
Тема 2. Поліграфічний шрифт. Види набору і верстки.....	18
Завдання 1. Історія видів складання тексту. Відмінності шрифтів класичних способів складання від комп'ютерних.....	18
Тема 3. Редакційно-видавнича підготовка видання. Книга та її елементи.....	19
Завдання 1. Переваги книги над брошурою. Необхідність колонцифр, норми і сигнатури	19
Завдання 2. Вплив різних форматів на якість книги та її естетичний вигляд. Вибір шрифтів оформлення	20
Тема 4. Основні види спусків сторінок складання та їх побудова	22
Завдання 1. Види спусків залежно від виду комплектування блоків і брошур. Переваги виготовлення спусків сторінок складання на комп'ютерах	22
Змістовий модуль 2. Друкарські та палітурні процеси	23
Тема 5. Основні відомості про друкарський процес. Виготовлення друкарських форм.....	23
Завдання 1. Специфіка виготовлення друкарських форм для класичних способів друку	23
Завдання 2. Переваги і недоліки "нових" технологій (CtP): "комп'ютер-фотоформа", "комп'ютер-друкарська форма", "комп'ютер-друк"	24

Тема 6. Основні поліграфічні матеріали.....	26
Завдання 1. Характеристики паперу для офсетного друку. Недоліки вітчизняного паперу. Офсетні пластини, їхні переваги і недоліки	26
Тема 7. Призначення брошурувальньо-палітурних та оздоблювальних процесів для виготовлення поліграфічної продукції	27
Завдання 1. Механізовані технологічні лінії виготовлення твердих палітурок і книги в твердій палітурці. Друкарсько-обробні лінії. Аналіз основних способів скріплення книжкових блоків.....	27
Правила оформлення презентації	28
Рекомендована література.....	30
Основна.....	30
Додаткова.....	31
Інформаційні ресурси	32
Додатки.....	34

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи для студентів
спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Оленич** Мирослава Миколаївна

Відповідальний за видання *О. І. Пушкар*

Редактор *В. Ю. Степаненко*

Коректор *В. Ю. Степаненко*

План 2019 р. Поз. № 61 ЕВ. Обсяг 44 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*